

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

35 Dispensare an poßint Episcopi contra constitutionem beneficij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

stantium voluntates, & eorum conscientias, ad quos prædicta spectant, onerandi occasio datur; ideo sancta Tridentina synodus cupiens hæc ad pios usus relicta, quò plenius, & utilius potest impleri, facultatem dedit Episcopis, ut in synodo diocesana, itemq; Abbatibus, & Generalibus ordinum, ut in suis capitulis generalibus, re diligenter perspecta, possint pro sua conscientia in prædictis ecclesiis, quas hac provisione indigere cognoverint, statuere circa hæc, quidquid magis ad Dei honorem, & cultum, atque ecclesiarum utilitatem viderint expedire, ita tamen, ut ¶

31 eorum semper defunctorum commemoratio fiat, qui pro suarum animarum salute legata ipsa ad pios usus reliquerunt, ut in cap. 4. de resor. sess. 25. & hic de pluribus dubitatur.

32 Primò, ¶ an facultas Episcopis, Abbatibus, & ordinum Generalibus in præmissis concessa se extendat etiam ad inferiores, nempe Præpositos, Rectores, Priores, & alios collegiarum aut aliarum ecclesiarum Superiores. At cum sacrum concilium de inferioribus non loquatur, nec nos facultatem huiusmodi ad illos extendere debemus. Et quòd inferiores in ea facultate non comprehendantur, fuit à sacra congregatione declaratum *super eod. cap. 4. §. nec habere. vers. capitulis generalibus.*

33 Secundò, dubitatur, ¶ an dictum decretum extendatur, & procedat tam in Missis testamento, vel legato sine titulo beneficii ecclesiastici relictis, quam in illis, quæ ex fundatione, aut donatione ecclesiarum, seu altaris celebrari debeat. Et, quamvis eadem ratio militare videatur, & ubi militat eadem ratio, idem jus statui debeat; à verbis tamen Concilii non est re-

cedendum, quòd cum tantummodo disponat super onere Missarum, quæ ex variis defunctorum relictis in quibusdam ecclesiis sunt celebrandæ, & facultas sit restricta, ut ibi, statuere circa hæc, non possunt circa alia quidquam decernere, seu ordinare. Quòd autem ex dicto decreto. c. 4. non competat Episcopo facultas diminuendi onus à testatore impositum hæredibus pro certis Missis, & anniversariis celebrandis, eleemosynisque erogandis pauperibus, neque in oneribus similibus impositis beneficiatis in fundatione beneficiorum, etiam quòd fructus beneficiorum non sufficiant pro dictis oneribus supportandis, declaravit sacra congreg. e. c. 4. in decis. sub tit. *Mediolan. & Ravenaten. & melius in §. ex hoc decreto. & §.*

34 *nec habere.* Cum enim ¶ agatur de commutatione voluntatis defunctorum mente fundatorum ad usus pios disponentium inferior Papæ, etiam si sit sanctæ sedis Apostolicæ legatus alterare non potest. *cle. 2. ante med. & ibi gloss. in verb. sedis Apostolicæ. 1. & Abb. n. 3. de relig. dom. Felin. in c. cum accessissent. n. 17. in fin. de constit. & Graff. decis. aur. par. 1. l. 2. c. 53. n. 11.*

Episcopi ¶ enim non possunt dispensare contra constitutionem beneficii, vel ipsam immutare, aut contra eam venire, sine consensu patroni, ita quòd, si in institutione beneficii collatio est facienda presbytero, non potest Episcopus sine consensu patroni dispensare, ut non presbytero conferatur. *Innoc. in c. fin. de cler. non resid. & post. Ant. Abb. Imol. & Dom. tenet Felin. in d. c. cum accessissent. n. 17. vers. & per hoc dictum, de const. de consensu tamen patronorum possunt ex proxime allegatis, & deductis novissime per*

doctiff. Cost. in tract. de facti sci. & ignor
Cont. 2. dist. 37. sub num. 8. & seq. cum
autem ¶ nos possit Episcopus dispensare
35 contra constitutionem beneficii, multò
minus super reductione numeri Missa
rum, quæ ubi eleemosynæ, Missæ, & anni-
versaria relicta reperiuntur, habens pote-
statem reducendi, potiùs eleemosynas,
quàm Missas, vel anniversaria reducere
debet, ut declaravit Sacra Congreg. super
eod. cap. 4. §. nes habet locum.

Limitatur ¶ tamen dicta conclusio in
37 legato factò de sum na certa à testatore
relicto pro certis Missis celebrandis, ut
non procedat, si relicta pecunia, aut reddi-
tus annui legati non sufficiunt pro omni-
bus Missis celebrandis, licet appareat de
expressa mente testatoris, qui certum Mis-
sarum numerum in perpetuum celebra-
ndarum reliquit, numerus Missarum juxta
vires legati est moderandus ex dispositio-
ne dicti, cap. 4. sess. 25. & ita super eod. c.
fuit à Sacra Congreg. declaratum, ut in
decis. sub tit. Mediolanen ubi enim Mis-
sarum redectio fieri oportet, eorum sem-
per defunctorum commemoratio fieri
debet, qui pro suarum animarum salute
legata ea ad pios usus reliquerunt, ut per
Concil. Trid. eod. c. 4. in fi. Et comme-
morationi ¶ faciendæ juxta decretum di-
38 cti cap. 4. satisfit per intentionem appli-
cationis Missarum, & per preces in secun-
do momento, & per collectas faciendas in
Missis, ut declaravit Sacra Congreg. super
predicto cap. 4: in decis. sub tit. Mediol.
qua incipit commemorationsi faciende.

Missarum autem ¶ reductiones indebi-
39 tè obtinentes animas præcipuè defunctorum
debitis suffragiis fraudant, & furtum
committunt, ac ad restitutionem tenentur,

ut inquit Graff. decis. aur. par. 1. lib. 2.
cap. 45. num. 19. & non dimittitur pecca-
tum, nisi restituatur ablatum, cap. pecca-
tum, de reg. jur. in 6.

Restitutio ¶ hoc casu quando indebi-
tè numerus Missarum fuit reductus du-
pliciter considerari debet, primò, ut Mis-
sæ reductæ non celebratæ celebrentur, se-
cundò, quòd Ecclesia restituatur, ut Missæ
ad minorem numerum reductæ ad prio-
rem numerum juxta mentem, & dispo-
sitionem testatorum redigantur.

Restitutio ¶ enim est in pristinum sta-
tum repositio. l. quod si minor, §. restitutio,
ff. de minor. & Bar. in l. interdum, num. 3.
ff. de cond. indeb. In quo Præfules invigi-
lare debent, non solum, ne in futurum re-
ductiones indebitè fiant, sed, ut, quæ con-
tra mentem testatorum, aut consuetudi-
nem approbatam auctoritate ordinaria fa-
vore titularium beneficiatorum aliàs redu-
ctæ fuerunt, ad pristinum numerum resti-
tuantur; quia reductiones contra mentem
testatorum, & juris communis, ac Sacri
Concilii Tridentini dispositionem factæ
sunt nullæ, nullius roboris, ac momenti.

Actus enim gestus ¶ contra legem est nul-
42 lus, cap. in nomine Domini, in fin. de testib. c.
vides, & ibi gloss. 10. dist. cap. qui contra,
de reg. jur. in 6: Bar. in l. non dubium, nu.
2. & 3. C. de leg. & Felyn. in d. cap. in
nomine Domini, in prin. & quod nullum
est, impedimentum præstare nequit, quo-
minus voluntas defunctorum exequatur:
non enim præstat impedimentum, quod
de jure non sortitur effectum, c. non præ-
stat, & ibi gloss. de reg. jur. in 6.

Tertiò, ¶ dubitatur, si non constet de
43 onere beneficii circa Missarum celebra-
tionem, aut residentiam faciendam, cum,
ut pla-